בס"ד

דעהו

דע את אלקי אביך ועבדהו

גליון מיוחד **לבחורי חמד** • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון קכא - פרשת ויקרא - שנת תשפ"ג

פטרון מערכת דעהו:
נתנדב לע"נ הרה"ח **זאב** ב"ר **משה** ע"ה
וזו' האה"ח מרת **פעריל** ב"ר **טובי'** ע"ה

מכון תולדות יהודה סטיטשין
להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א

משנת החסידות

שיעורים בספר התניא - פרק לח
שיעור עד - ב (פרשת במדבר תש"ס)

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם:
חלק המחשבה והעשיה של תורה ומצוות

א. לשמור מצותיו ולדבקה בו: דבקות בהשי"ת רק ע"י קיום מצותיו

הדרך להידבק בהשי"ת לפני מתן תורה היתה ע"י ההתבוננות בגדלות הבורא הנראה מן הברואים שברא בעולמו | אחר מתן תורה אופן הדבקות בהשי"ת היא רק ע"י קיום המצוות | **גם הדבקות בהקב"ה הבא ע"י ההתבוננות בגדולתו - אינם אלא מפני שזו מצוה בתורה** | ע"י מצוה גשמית יכולים לזכות לאותה דבקות כמו ע"י התבוננות

ב. יודע מחשבות: מעלת הכוונה ומחשבה בקיום המצוות

יש יתרון בכוונת המצוות יותר מחלק עשייתן, אף שבשניהם מקיימים רצון ה' | כי בפעולה הגשמית אין התגלות כמו בחלק הרוחני | **סיבת הדברים היא - מכיון שהבריאה עדיין איננה מזוככת כראוי, לכן היא מסתירה על אלוקות** | מי שכבר נתעלה ונתרומם ע"י העסק בעניינים רוחניים, מקיים גם מצוות מעשיות בדרגה גבוהה יותר | **בחסידות הדגישו את חלקי המצוות המרוממים את האדם** | התכלית הנרצית היא גילוי אלוקות בתחתונים, ולכן הדבר המעכב במצוות הוא דוקא עשייתן בפועל

ג. תאיר ארץ מכבודך: כל הבריאה היא כלי לגילוי אורו יתברך

לעת"ל יאיר אור אלוקות בעולם הגשמי כמו שהוא מאיר למעלה בעולמות העליונים | בשעת מתן תורה נגנזו אורות של תורה ומצוות בהבריאה, ועלינו להוציאם אל הפועל | **קודם מעמד הנבחר היתה הבריאה משמשת כהוכחה על מציאות השי"ת וגודלו** | אח"כ נהפכה כל הבריאה להיות כלי לגילוי אור השי"ת | **ריקוד ההרים לפני מתן תורה רומז שרצו לדבוק בה' ע"י ביטול הגשמיות** | ולעומתם טען הקב"ה שדוקא בעולם התחתון יכולים להשיג אלוקות

מסילת ישרים

שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

כי אתה עמל וכעס:
דורך כעס
פארלירט מען דעם
ישוב הדעת

עמוד ה'

א.

לשמור מצותיו ולדבקה בו: דבקות בהשי"ת רק ע"י קיום מצותיו

בגליון הקודם התחלנו בביאור דברי התניא בגודל מעלת הכוונה והמחשבה בקיום המצוות. ונביא כאן את המשך דבריו בזה, וז"ל: **אין ערך ודמיון כלל בין הארת והמשכת אור א"ס ב"ה, שהוא פנימיות רצונו ית' בלי הסתר פנים ולבוש כלל, המאירה ומלובשת במצות מעשיות ממש, וכן במצוות התלויות בדיבור וביטוי שפתיים בלי כוונה שהוא נחשב כמעשה ממש כנ"ל, לגבי ההארה והמשכת אור א"ס ב"ה המאירה ומלובשת בכוונת המצוות מעשיות שהאדם מתכוין בעשייתן כדי לדבקה בו ית' ע"י קיום רצונו שהוא ורצונו אחד וכו'.** ע"כ. ונבוא בעז"ה לבאר ולהרחיב את דבריו.

הדרך לזכות לדבקות בהקב"ה לפני מתן תורה - ע"י ההתבוננות בגדלות הבורא

הנה קודם שנתן השי"ת לנו את תורתו הק' על הר סיני בשעת מתן תורה, שאז נצטווינו על קיום התורה והמצוות, שבזה זוכה האדם לדבקות עליון בבוראו יתברך ועושה נחת רוח לפניו, אזי **כאשר רצה הנברא להידבק בקונו ולזכות לאהבתו ויראתו ית"ש, היתה הדרך היחידה לכך, ע"י שהיה מתבונן בגדלות הבורא הנראית מן הבריאה הנפלאה שברא,** ובחכמתו העמוקה בברואים שנמצאים בו. וכאשר יעמיק האדם בדברים אלו וכיוצא בהם, וידבק מחשבותיו הרבה בזה, אזי יבוא להתקשר בעליונים ולהתדבק באלוקות.

כאשר יתבונן האדם במעשיו הנפלאים של השי"ת - מיד תפול עליו היראה

וכמו שהם דברי הרמב"ם ז"ל הידועים בהלכות יסודי התורה (פ"ב ה"ב), וז"ל: 'והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים, ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול, כמו שאמר דוד (תהלים מב, ג) צמאה נפשי לאלקים לא-ל חי. וכשמחשב בדברים האלו עצמן, מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד, ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות, כמו שאמר דוד (שם ח, ד-ה) כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך מה אנוש כי תזכרנו', עכ"ד.

ואכן על האדם להתבונן בזה הרבה, להרחיב מחשבותיו ולהגדיל השגותיו בענייני גדלות הבורא הנראית ממה שברא בעולמו, וכמו שאמר הכתוב (ישעיה מ, כו) 'שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה' וגו', הרי שהנביא מצווח ואומר שיש לו לנברא לישא את עיניו למרום, ולבחון את צבא השמים והכוחות העליונים, ולהשכיל מהם את גודל גבורותיו ונוראותיו יתברך הניכרות מתוך מעשיו ובריותיו.

ריבוי הכוכבים וצבא השמים מורים על גודלו ית"ש שהוא לאין קץ וגבול

ואכן ננקוט לדוגמא מה שמוזכר כאן בפסוק הנ"ל 'המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא' - שהוא ענין ריבוי הכוכבים וגודלם, שמספרם הם לאין קץ וגבול, כמו שכתוב (איוב כה, ג) 'היש מספר לגדודיו'. ונתגלה דבר זה ביותר כהיום ע"י הכלים החדשים שהמציאו בדורות האחרונים, שיכולים לראות בהם ריבוא רבבות כוכבים בלי מספר, וכל אחד מהם הוא עולם מלא, והרבה מהם הם גדולים יותר פי כמה מכל כדור הארץ. וכן גודל המרחק שישנו בין יושבי תבל לבין הכוכבים הוא לאין שיעור וערך, מהלך של אלפי אלפים שנים ויותר, וכן הוא בין כוכב אחד לחבירו וכו'. וכאשר האדם מתבונן ומעמיק מחשבתו הרבה בעניינים אלו, אזי הוא נבהל ומשתומם ממראה עיניו.

כל הנראה אצלנו בעולם הגשמי אינו כלום כלפי העולמות שלמעלה ממנו

וכל זה הוא רק ממה שיכולים לראות בעינינו הגשמיים בחיצוניות עולם העשיה, אולם עוד יותר ויותר מזה יש

פטרון הגליון - ניסן
מוה"ר **יואל גרינפעלד** הי"ו
לע"נ אמו האה"ח **רבקה לאה** ב"ר **משה צבי** ע"ה
נפטרה ר"ח ניסן תשנ"ז לפ"ק

בפנימיות עולם העשיה, שהוא נעלה ביותר מכל הנראה כאן בעולם הגשמי. וכן כשנבוא להתבונן יותר בעולמות העליונים שהם גבוה מעל גבוה, הנה כל הנ"ל לא נחשב לכלום נגד העולמות שלמעלה ממנו, שהם עולם היצירה ועולם הבריאה, כי עולם העשיה כמעט שאינו תופס מקום כלל נגד גודל עולמות הללו. וכן כשנמשיך הלאה בהתבוננות בעולם האצילות, הרי כל העולמות בי"ע נחשבים כאין ואפס לעומת עולם האצילות, שאיהו וחיוהי חד בהון, ואיהו וגרמוהי חד בהון. ולמעלה ממנו הוא עולם 'אדם קדמון' הנחשב לערכנו כמעט בגדר האין סוף עצמו ב"ה - מצד שאין לנו כלל השגה ותפיסה בו.

ריבוי העולמות וגודלם הם כאין ואפס נגד הקב"ה המחיה אותם

וכל העולמות הללו כולם, גם כשנכפיל אותם אלף פעמים כמותם ועוד יותר לאין קץ ושיעור, הם אין ואפס נגד האין סוף ב"ה עצמו, שברא את כולם יש מאין באתא קלילא דלית בה משׁשותא (ע"פ פיוט אקדמות), ו'אתה הוא עד שלא נברא העולם ומשנברא העולם' בשוה ממש בלי השתנות כלל וכלל, כי **גם לאחר הבריאה - הרי מלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מיניה, ודבר ה' בעצמו הוא מחיה בכל רגע את כל ריבוי העולמות**, וכל היצור הוא מלא רק בחיות אלוקות.

ע"י התבוננות זו יגיע האדם להידבק בעליונים, ולאהבתו וליראתו ית"ש

והנה **כאשר יתבונן האדם בזה בשימת לב ובעומק המחשבה, זאת ישיב אל ליבו כי 'ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד'**, וכן כשיעסוק בעוד מחשבות והתבוננויות כאלו, כגון שיעמיק במחשבתו בענין שהקב"ה מחיה את כל הבריאה, דאיהו 'ממלא כל עלמין' ו'סובב כל עלמין' וכדומה, מיד תפול עליו אימה ופחד מפני הדר גאון עוזו יתברך, ויחד עם זאת יחשוק חשק גדול לידע שמו הנשגב והנורא ולהידבק בו באמת, וממילא **יפסיק מחשבתו מלעסוק בהבלי ענייני עוה"ז, שהם סתירה אל ההתדבקות בעליונים, ויפשיט עצמו מהגוף הבהמי והחומרי**, ומכל הגשמיות והחומריות שבעולם השפל, וידבק עצמו רק בדברים שמיימים ורוחניים המקשרים אותו לה' ולענייני אלוקות.

ונמצא שלפני מתן תורה כשעדיין לא נצטווינו בקיום תורה ומצוות, לא היה שייך להידבק בהקב"ה אלא ע"פ דרכי הטבע, והיינו ע"י גודל ההתבוננות והעמקה בענייני גדלות הבורא ע"ד שנתבאר, שעל ידם היה הנברא מפשיט עצמו מגשמיות העוה"ז, והיה מתדבק בעליונים, ומקשר את פנימיות נשמתו למעלה.

הדרך להידבק בהשי"ת לאחר מתן תורה הוא רק ע"י קיום רצונו יתברך בתרי"ג מצוות

אולם כל המהלך הזה היה רק לפני שנתן לנו השי"ת את תורתו במעמד הנבחר, ועדיין לא היינו 'מצווים ועושים', וממילא היה אופן ההתדבקות להקב"ה רק בדרך מחשבה והתבוננות כאמור. אמנם נשתנה הדבר בשעת מתן תורה, שמעתה הדרך להידבק בהקב"ה הוא רק ע"י עשיית רצונו יתברך בקיום התרי"ג מצוות. כי **כאשר האדם מקיים את רצון השי"ת בעשיית מצוותיו, ועושה נחת רוח ליוצרו ש'אמר ונעשה רצונו' - והרי הוא ורצונו אחד, בכך הינו מתקשר עם הקב"ה עצמו ממש יותר מאשר על ידי כל התבוננות ומחשבה**, וזוכה לדבקות עליון בו ית"ש.

גם הדבקות בהקב"ה, וההתבוננות בגדולתו - אינם אלא מפני שנצטווינו עליהם

ולא עוד, **אלא שאפילו את עצם הדבקות בהקב"ה איננו מבקשים אלא מפני שכך ציוותה התורה 'ולדבקה בו'** (דברים יא, כב), שנצטווינו מפי עליון שנשתדל לדבק עצמנו בהשי"ת. וכמו כן חייבה התורה להתבונן בגדלות הבורא וכדומה שאר העניינים המרוממים את האדם ומובילים אותו לדבקות הבורא ית"ש, וכמ"ש (שם ד, לט) 'וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל' וגו', וכמה פסוקים שבאו בתורה כיוצ"ב, ורק מטעם זה אנו עוסקים בהתבוננויות הללו, כי על ידיהם נגיע למלא את רצונו יתברך שציוונו על כך.

וכך הם דברי הרמב"ם הנזכרים, כי קודם שמבאר את האופן לזכות לאהבת ה' וליראה אותו ע"י ההתבוננות כנ"ל, בפתח דבריו הקדים ואמר (הלכה א') 'הא-ל הנכבד והנורא הזה **מצוה** לאהבו וליראה אותו, שנאמר ואהבת את ה' אלקיך, ונאמר את ה' אלקיך תירא', ורק אח"כ מפרש באר היטב כיצד נזכה לכך - 'והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו' וכו'. והיינו כאמור, כי כל סיבת העסק בעניינים הללו אינו אלא מפני שבכך מקיימים את רצון השי"ת, שציוונו לדבוק בו ולאהבה אותו וליראה את שמו.

אחר מתן תורה אי אפשר לזכות לדבקות אמיתית אלא בקיום מצוות ה'

ועומק הדברים הוא, כי לאחר מתן תורה אין הקב"ה ממציא עצמו אל האדם באופן של דבקות טבעית - שהיא על ידי התדבקות בעליונים ובעניינים מופשטים בלבד כמו שהיה לפני קבלת התורה, **כי אחר קבה"ת אי אפשר להידבק בו כי אם ע"י עשיית רצונו יתברך בקיום תורה ומצוות, ובזה דוקא נמצא השי"ת.** וממילא כל הטעם שיזכה האדם לדבקות בהקב"ה ע"י התבוננות והתדבקות מחשבתו למעלה, וע"י התפשטותו מחומריות העולם, גם הוא אינו אלא מפני שכך גזרה רצון העליון שנשתדל להידבק בו באופנים האלו.

ע"י מצוה גשמית יכולים לזכות לאותה דבקות כמו ע"י התבוננות

ולפי זה נמצא, כי **כדרך שיכולים לקנות דבקות בהקב"ה ע"י העמקת המחשבה בענייני גדלות הבורא וכדומה, המעלים ומרוממים את נפש האדם למעלה, הנה כמו כן יוכל כל איש לזכות לדבקות עליון בהשי"ת ע"י קיום מצוה גשמית בפועל ממש** - ויהיה באותה דרגה של האיש המתבונן. וכאשר נותן אדם לחבירו כוס משקה לשתות ובכך הוא מחיה את נפשו, וקיים בזה מצות גמילות חסדים הנאמרת בתורה, וממלא את רצון השי"ת שציווה על כך, ממילא הוא זוכה בזה לאותה דרגת הדבקות שזכה הלה ע"י גודל התבוננותו ברוממות ה', שהרי שניהם מקיימים את רצון השי"ת במעשיהם, וזהו עיקר המכוון בכל מעשינו, והוא הדרך האמיתית לזכות להידבק בהשי"ת.

עיקר הדבקות בה' הוא רק ע"י קיום רצון השי"ת

וכמו כן הוא לאידך גיסא. ונאמר בדרך משל, כגון אם יקרה שבעת שיעסוק האדם בהתבוננות ובהגיון השכל בענייני גדלות הבורא וכדומה, ואכן מכוון בהם לשם שמים שציוונו ית"ש בתורתו על כך, יקרה הדבר שהזדמן לפניו באותו שעה עני המבקש לקבל ממתת ידו, ואכן הוא במצב שחל עליו אז החיוב של 'פתוח תפתח את ידך לאחיך לענייך' (דברים טו, יא), אבל מגודל עיונו והתדבקותו בעניינים נעלים ורוממים, לא ירצה להפסיק עצמו ממחשבותיו ולא יתן פרוטה לעני, הנה לאמיתת הדבר - לא קנה אז האיש ההוא שום דבקות אמיתית בהקב"ה ע"י רוממות מחשבותיו, אלא אדרבה הפריד עצמו ממנו יתברך. כי מאחר שבשעת מעשה היתה עליו החיוב של נתינת צדקה, ודבר זה היה המעשה המוטל עליו לעשות בזו השעה, הרי נמצא שכל דבקותו לא נחשב כמצוה כלל, כי היא באה בעבירה, וממילא לא קיים בזה את רצון השי"ת, ולא זכה בזה לדבקות אמיתית כלל, כי אם ההיפך. כי כל עצם הדבקות בהקב"ה אינו אלא בכח קיום רצונו יתברך, ע"י שנקיים את כל מה שציוונו בתורה בהר סיני.

ב.

יודע מחשבות: מעלת הכוונה ומחשבה בקיום המצוות

מהי העדיפות בחלק הכוונה של המצוות יותר עשייתן בפועל?

וע"פ הדברים האלה נתנה ראש ונשובה לבאר את דברי התניא בביאור מעלת כוונת המצוות על חלק עשייתם בפועל ממש. והוא, כי אחר שביארנו שכל התכלית אינו אלא לקיים 'רצון השי"ת', ועי"ז דוקא זוכים לדבוק בו באמת, א"כ יש לשאול, לכאורה איזה הבדל ישנו בין קיום מצוה ועשיית רצונו יתברך בעשיה גשמית, לבין רצון ה' המלובש בעניינים רוחניים, כמו בחלק הכוונה שבקיום המצוות, או במצוות התלויות במחשבה ובכח השכל, שהרי בשתיהן מלובש אותו רצון העליון, וא"כ איזה מעלה ועדיפות יש בחלק הרוחני יותר מחלק העשיה הגשמית.

גם בפעולה גשמית מלובש רצון ה', אך אינו בהתגלות כמו בחלק הרוחני

הנה ע"ז ביאר התניא, כי אין הכי נמי שבעצם הרצון העליון המלובש בתרי"ג מצוות אין שום חילוק ביניהם, מ"מ ישנו הבדל בענין **גילוי** הארת הרצון. והיינו, כי בחלק הרוחני של המצוות מאיר רצון ה' ביותר גילוי והתפשטות, ואינו מצומצם בו כל כך כמו בחלק העשיה הגשמית של המצוה. וממילא כאשר האדם מקיים רצון השי"ת בדברים רוחניים, וכן כאשר הוא מכוון בפעולת המצוות מעשיות בכוונה הנרצית בהם, הרי יש עליו הארה יותר גדולה מרצון העליון, ומאיר בו אור האלוקות יותר בגילוי.

היות שהבריאה עדיין איננה מזוככת על כן היא מעכבת בעד הגילוי אלוקות של המצוות הגשמיות

ונרחיב קצת את הדברים. כי כפי שכבר נתבאר בדברינו כמה פעמים, הנה לאמיתו של דבר תכלית הכוונה העליונה בנתינת התורה והמצוות לישראל היא כדי 'לעשות לו יתברך דירה בתחתונים', ונמצא שבאמת ע"י קיום מצוה בעשיה גשמית ובפועל ממש, הרי מתקיים בזה יותר הרצון העליון, שהרי לתכלית זו ניתנה, להעלות את העולם הגשמי, עד שכל הדברים התחתונים יוכללו באור האלוקות. אלא שלעת עתה קודם זמן התיקון השלם, אין העולם מזוכך כדבעי, ואין הבריאה עומדת עדיין במדרגתה הנכונה והראויה לה כמו שיהיה לעתיד בזמן המקווה, ולכן גשמיות העולם מעכבת ומחשיכה בעד הגילוי אלוקות שצריך לצאת מקיום המצוות.

שלימות האדם הוא שתאיר בו אלוקות - ודבר זה נפעל ביותר ע"י קיום רצון ה' בעניינים רוחניים

והנה מכיון **שחלק נכבד מתיקון האדם והשגת שלימותו הוא ע"י שיזכה לגילוי אלוקות, כי רק ע"י ההתגלויות האלו יש ביכולתו להתעלות ולהתרומם מן החומר ולהידבק בהקב"ה**, ואילו כשהאדם הוא במצב של הסתר, ואין הוא מרגיש כלום מאלוקות, אינו יכול להתעלות כראוי, לכן **יש מעלה יתרה להדר בקיום רצון השי"ת באופן רוחני דייקא - בכוונת המצוות, ובמצוות שעיקרן בחלקים הרוחניים של האדם**, המוח והלב, כיון ששם מתגלה אלוקות ורצון העליון ביותר, והם מרוממים את מדרגת האדם ומקרבים אותו להשי"ת.

נקודות:

נשתנה הדבר בשעת מתן תורה, שמעתה הדרך להידבק בהקב"ה הוא רק ע"י עשיית רצונו יתברך בקיום התרי"ג מצוות. כי כאשר האדם מקיים את רצון השי"ת בעשיית מצוותיו, ועושה נחת רוח ליוצרו ש'אמר ונעשה רצונו' – והרי הוא ורצונו אחד, בכך הינו מתקשר עם הקב"ה עצמו ממש

~

ולפי זה נמצא, כי כדרך שיכולים לקנות דבקות בהקב"ה ע"י העמקת המחשבה בענייני גדלות הבורא וכדומה, הנה כמו כן יוכל כל איש לזכות לדבקות עליון ע"י קיום מצוה גשמית בפועל ממש. וכאשר נותן אדם לחבירו כוס משקה לשתות ובכך הוא מחיה את נפשו, וקיים בזה מצות גמילות חסדים הנאמרת בתורה, הוא זוכה בזה לאותה דרגת הדבקות שזכה הלה ע"י גודל התבוננותו ברוממות ה'

פרק ל"ח

וְלֹא שֶׁדְּבֵקוּת הַמַּחֲשָׁבָה וְשֵׂכֶל הָאָדָם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ הִיא מִצַּד עַצְמָהּ לְמַעְלָה מִדְּבֵקוּת קִיּוּם הַמִּצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בְּפֹעַל מַמָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן; אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁזֶּהוּ גַּם כֵּן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְדָבְקָה בְּשֵׂכֶל וּמַחֲשָׁבָה וְכַוָּנַת הַמִּצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וּבְכַוָּנַת קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה וּשְׁאָר בְּרָכוֹת. וְהֶאָרַת רָצוֹן הָעֶלְיוֹן הַזֶּה הַמְּאִירָה וּמְלֻבֶּשֶׁת בְּכַוָּנָה זוֹ, הִיא גְּדוֹלָה לְאֵין קֵץ, לְמַעְלָה מַעְלָה מֵהֶאָרַת רָצוֹן הָעֶלְיוֹן הַמְּאִירָה וּמְלֻבֶּשֶׁת בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹת עַצְמָן, בְּמַעֲשֶׂה וּבְדִבּוּר בְּלִי כַּוָּנָה

איש נעלה ומרומם מקיים את כל המצוות בדרגה גבוהה יותר

והנה אחר שמתעלה האדם וזוכה למדרגות גבוהות ע"י שמקיים את רצון השי"ת בעניינים רוחניים, המנשאים אותו להיות איש נעלה ומרומם, **מעתה הוא מקיים גם את כל שאר המצוות שבתורה בצורה אחרת מאשר קודם לכן, ובאופן רם ונישא ומהודר יותר,** כי מכיון שאדם המקיימם הוא איש רוחני ומופשט מגשמיות שכבר נדבק באלוקות בהתגלות לבו, ממילא יש משמעות פנימית ונעלית יותר לכל עשיותיו ופעולותיו.

אצל החסידים הדגישו את חלקי המצוות המרוממים את האדם

וזוהי הסיבה שראינו אצל רבותינו הצדיקים תלמידי הבעש"ט בכל הדורות, שעשו עסק גדול ביותר מענין כוונת המצוות, והרחיבו ביותר את חלק הדבקות וההשגה שבהם. כי הגם שעיקר התכלית הנרצית היא הפעולה והעשיה הגשמית כנ"ל, בכל זאת הדגישו החסידים הרבה את ההתגלות אלוקות המאיר ביותר בדבקות בעניינים רוחניים, מפני שדברים אלו דוקא הם המעלים את האדם ומקרבים אותו להקב"ה באופן של גילוי בלי הסתר.

התכלית הנרצית, ועיקר ההטבה שלעתיד - היא גילוי אלוקות בתחתונים דייקא

אמנם כאמור כל זה הוא דוקא מצד מצב הבריאה כעת, כשעדיין אין העולם בתיקונו, וע"כ אין החיות האלוקית שישנו בקיום המצוות הגשמיים מתגלה בגילוי גמור. אבל **לאמיתו של דבר עיקר הגילוי לעתיד יהיה בענייני עשיה דוקא, שזהו אכן עיקר הכוונה העליונה - להיות לו דירה בתחתונים דייקא,** ואז יתגלה האור א"ס ב"ה בעולם הגשמי ביתר שאת ויתר עוז. וזהו תכלית ה'להטיבך באחריתך' שנזכה בעת ההיא, שהוא גודל ההתגלות אלוקות שתאיר בתוקף רב, הרבה יותר ממה שהוא מתגלה בעולמות העליונים הרוחניים והמופשטים.

הדבר המעכב במצוות וגודל החומר בביטולם, הינם דוקא בחלק העשיה שבהם

וזהו הטעם שעיקר המעכב בחובת קיום המצוות הוא חלק העשיה שבהם (כמבואר בארוכה במאמרים הקודמים), כיון שזו היא תכלית הכוונה העליונה בציווי התרי"ג מצוות לישראל. ואילו בחלק הכוונה שבהם, וב'אהבה ויראה' המתלוים עם המצוות וכדומה, אע"פ שהם מהדרים אותן באופן נשגב ונפלא, וכמו כן יש בהם משום קיום מצוה בעצמם, מ"מ אינם מעכבים את המצוות, ויכולים לצאת ידי חובת המצוות גם בלעדיהם.

וכמו כן חזינן כי במצוות האלו של אהבת השי"ת ויראת ה', שהינם תלויים רק במחשבה והתבוננות ולא באופן של עשיה ופעולה גשמית, אע"פ שנצטווינו עליהם בפירוש בתורה, בכל זאת אין בהם את אותו החומר וההגדרות האלה שאנו מוצאים בשאר מצוות מעשיות. כי מי שלא יאכל מצה בליל פסח ח"ו, הרי הוא נחשב כפושע ישראל רח"ל, ואילו מי שאין לו את האהבה והיראה הנדרשות ממנו, עדיין לא מופקע מכלל 'עמך', והוא נחשב בכלל שלומי אמוני ישראל. כי כאמור התכלית העיקרית בציווי השי"ת על קיום תורה ומצוות הוא כדי שיהא לו דירה בעולם הזה הגשמי דייקא, וזה נפעל בעיקר ע"י קיום המצוות בפועל ממש.

ג.

תאיר ארץ מכבודך: כל הבריאה היא כלי לגילוי אורו יתברך

לעתיד לבוא יאיר אור אלוקות בעולם הגשמי כמו שהוא מאיר למעלה

והנה ע"פ דברינו אלה יובן ביתר עומק מה שכתב התניא לעיל (פרק לו) שההתגלות הנפלא שהיה בשעת מתן תורה, הוא מעין אותו הגילוי הנורא שנזכה לעתיד בימות המשיח. כי כאמור גודל ההתגלות האלוקות שלעת"ל הוא מה שכתוב (ישעיה מ, ה) 'ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דיבר', והיינו שיאיר אור האלוקות למטה כאן בעולם הגשמי באותו דרגה שהוא מאיר בעולמות העליונים והרוחניים, ואדרבה, עיקר הרצון העליון יתגלה בתחתונים, שהיא תכלית כוונת יצירת כל העולמות.

בשעת מתן תורה נעשה אחדות בין שמים וארץ, עליונים ותחתונים

והנה מעין זה היה בשעת מתן תורה, שאז נעשה ייחוד וחיבור בין העליונים ותחתונים, ונתגלה אלוקות בעולם הגשמי כמו שהוא מתגלה למעלה בעולמות הרוחניים, וכמ"ש (שמות יט, כ) וירד ה' על הר סיני, ואמרו חז"ל (רש"י שם בשם המכילתא) שבשעת מ"ת הרכין הקב"ה שמים עליונים ותחתונים והציען על גבי ההר כמצע על המטה וירד כסא הכבוד עליהם, והיינו שנעשה שם אחדות בין השמים לארץ, ועולם התחתון האיר באותו אור האלוקות כמו שמאיר האור א"ס ב"ה למעלה בעולם העליון, עד שלא היה חילוק והבדל בענין גילוי אלוקות בין רוחניות וגשמיות, וראו שגם למטה בעולם הגשמי נמצא השי"ת. וע"ז אמרו נמי (תענית כו:) 'ביום חתונתו זו מתן תורה', כי 'חתונה' היא ענין של חיבור, והיינו התחברות שמים וארץ.

אורות התורה ומצוות גנוזים בכח הבריאה, ועלינו להוציאם אל הפועל

והיינו שבשעת מתן תורה הטביע הקב"ה את כל האורות הנשגבים של התרי"ג מצוות בתוך העולם הגשמי, וכל הקדושה העליונה ורצון העליון ב"ה הצריכים לבוא ע"י קיום תורה והמצוות, נבלעו אז בארץ התחתונה, ומונחים בה **בכח**, ומעתה ניתנה היכולת בכל הבריאה להוציא **מכח** אל **הפועל** קדושה נפלאה זו וגודל אור אלוקות היוצא ע"י גילוי רצון העליון. כי ע"י פנימיות האור של התורה והמצוות הגנוז בכל הבריאה, יתהפך העולם הגשמי והחומרי להיות מאיר לעת"ל באור א"ס ב"ה.

קודם מתן תורה היתה הבריאה משמשת כהוכחה על מציאות השי"ת וגודלו

וכבר נתבאר בדברינו באריכות, שכל הבריאה כולה קיבלה צורה חדשה ומשמעות נעלית ביותר בשעת מתן תורה. כי לפני מתן תורה היתה הבריאה משמשת רק כאמצעי שעל ידה יוכל הנברא לעמוד על הדבר ולידע בנפשו שיש בורא עולם, כי הלא אם יש 'בירה' הרי בוודאי ישנו 'מנהיג' לבירה (ע"פ בר"ר פל"ט א). וכמו כן ע"י ההתבוננות בעומק פלאי הבריאה היה האדם יכול להשיג בדעתו גדלות הבורא וגודל נוראותיו ונפלאותיו הנראים מכל הנבראים הנמצאים בה, ולבוא מזה לאהבתו וליראתו ית"ש, כמו שנתבאר לעיל בארוכה. ונמצא שלפני מ"ת שימשה הבריאה רק **כהוכחה וראיה על מציאות ה'**, שממנה יבוא הנברא לידי הכרה ביוצר בראשית שברא הכל יש מאין.

אחר מעמד הר סיני נהפכה כל הבריאה להיות כלי לגילוי אור ה'

אמנם לאחר מתן תורה נשתנה הדבר למעליותא בעילוי רב, כי מעתה נתהפכה הבריאה להיות **כלי לגילוי אור השי"ת** שנתגלה במעמד הנבחר, ונעשתה מרכבה להשראת השכינה שהיתה בשעת מתן תורה. וכן כל הנבראים הנמצאים בה וכל פרטי הבריאה, כולם יחד נתהפכו להיות חפץ של מצוה וכלי לאור האלוקות הגנוז בתוכם. ולדוגמא, ה'עפר' הוא נעשית כלי למצות 'לא תחרוש בשור וחמור יחדו' וכו', ועור הבהמה הוא חפצא של מצות ספר תורה ותפילין ומזוזות וכדומה. ובכלל, כל הדברים הגשמיים וכל מלאכות הגשמיות המתהווים בעולם, יכולים להשתמש בהם לשם שמים ולקיים בהם 'בכל דרכיך דעהו', ואזי הם מתהפכים להיות כלי מחזיק ברכה לגילוי אור ה' של התרי"ג מצוות. ונמצא שלאחר מתן תורה כבר איננו צריכים להפריש את עצמנו לגמרי מגשמיות כדי להתדבק בהקב"ה, אלא רק לרחק מעלינו את תאוות החומר כדי שגם כאן בתוך העולם החומרי נוכל למצוא את גילוי האור א"ס ולידבק שם באלוקות.

ריקוד ההרים לפני מתן תורה היינו שרצו לדבוק בהקב"ה ע"י הפשטת הגשמיות

וזהו שאמרו חז"ל (שם פצ"ט, א) על הפסוק 'למה תרצדון הרים גבנונים' (תהלים סח, יז), שבשעה שבא הקב"ה ליתן תורה בסיני, היו ההרים רצים ומדיינים אלו עם אלו, זה אומר עלי התורה ניתנת וזה אומר עלי התורה ניתנת, ואמר להם הקב"ה 'למה תרצדון (-תרקדון, עיי"ש ברש"י, וכ"כ 'ההרים רקדו כאלים') הרים, כולכם גבנונים (-בעלי מומין) אצל הר סיני'. ופירוש הדברים ע"ד הפנימיות הוא, **שההרים הגבוהים רצו להידבק בהקב"ה ע"י ההתקשרות בעליונים דוקא, ולכך רקדו ורצו למעלה, הרומז להתפשטות מהעולם הגשמי,** ולעסוק רק בשמיימיות ורוחניות.

למה תרצדון הרים - כי יכולים להשיג אלוקות גם בעולם התחתון

אך הקב"ה טען לעומתם ואמר 'למה **תרצדון** הרים גבנונים', מדוע אתם מרצדים ומרקדים למעלה, הלא בכדי להידבק בי אין צריכים לעלות לעליונים, רק 'ההר חמד אלקים **לשבתו** אף ה' ישכון לנצח', כלומר שיכולים לישב ולשכון כאן למטה ולקיים רצון השי"ת בדברים התחתונים, ולהשיג בזה רצון העליון ודבקות בהקב"ה, כי שם טמון ונגנז כל האורות של מתן תורה באופן נצחי, וכמ"ש 'קול גדול ולא יסף', וממילא אין צריכים לפשוט עצמו מדברים גשמיים, אלא לעסוק בהם במצוות גשמיות ובטוב כוונתן.

נקודות:

והנה אחר שמתעלה האדם וזוכה למדרגות גבוהות ע"י שמקיים את רצון השי"ת בעניינים רוחניים, המנשאים אותו להיות איש נעלה ומרומם, מעתה הוא מקיים גם את כל שאר המצוות שבתורה בצורה אחרת מאשר קודם לכן, ובאופן רם ונישא ומהודר יותר, כי מכיון שאדם המקיימם הוא איש רוחני ומופשט מגשמיות שכבר נדבק באלוקות בהתגלות לבו, ממילא יש משמעות פנימית ונעלית יותר לכל עשיותיו ופעולותיו

~

אך הקב"ה טען לעומתם ואמר 'למה תרצדון הרים גבנונים', מדוע אתם מרצדים ומרקדים למעלה, הלא בכדי להידבק בי אין צריכים לעלות לעליונים, רק 'ההר חמד אלקים לשבתו אף ה' ישכון לנצח', כלומר שיכולים לישב ולשכון כאן למטה ולקיים רצון השי"ת בדברים התחתונים

א.
כלל כל הקרבנות לתקן את מיעוט הירח

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר (א, א)

תיבת **ויקרא** נכתבה בא' **זעירא**, ויש לבאר את עניינה של **א' זעירא** זו.

הנה ספר ויקרא הוא תורת הקרבנות, אשר רוב הקרבנות מיוסדים על **כפרת** עוונות. והנה הכפרה הראשונה שנקבעה בימות עולם, היא מה שהכתיב הקב"ה כביכול על עצמו אחר מיעוט הירח ואמר **'הביאו עלי כפרה שמיעטתי את הירח'** (חולין ס:). ובכן יש לומר כי **כפרה זו היא שורש כל הכפרות כולם**, כי אכן פגם מיעוט הירח הוא שורש לכל הפגמים, ולכן הכפרה על פגם זה הוא השורש לכל הכפרות. ויש לרמז את זה במנין פסוקי ספר ויקרא שהם **תתנ"ח** כמנין **'שמש ירח'**, להורות כי **כל עניינו של חומש זה הוא להשוות בין אור השמש והירח.**

ולפי שקבע הקב"ה את המאורות להיות למועדים לימים ולשנים (בראשית א, יד), שבהם ועל ידם נקבעו **סדרי הזמנים** בעולם, לכן נחשב פגם מיעוט הירח כקלקול בכלליות ענין הזמן. ולפי זה נמצא כי כל ענין של תיקון שיש **בענין הזמן**, הרי זה **תיקון בענין מיעוט הירח**. ולכן **זמני המועדים** אשר הם קדושת ותיקון ענין הזמן, מיוסדים כולם על **קידוש החודש** הרומז על **תיקון מיעוט הירח**, ולכן נאמרה פרשת מוסף **ראש חודש** בפרשת פינחס **בראש כל מוספי המועדים**. ושם נאמר (במדבר כח, טו) ושעיר עיזים **לחטאת לה'**, אשר ממנו דרשו חז"ל שהקב"ה כביכול רוצה בכפרה על מיעוט הירח, ולפי האמור מובן למה זה הוא ההקדמה לכל סדר המועדים.

וזהו ענין פתיחת פרשת ויקרא, שהוא התחלת תורת הקרבנות כולם, אשר כולם מיוסדים על תיקון מיעוט הירח כנ"ל. ובזוה"ק (ח"ג ד:) אי' כי **ויקרא אל משה** הוא בחי' מדת **המלכות**, ואילו **וידבר ה' אליו** הוא מדריגת **'זעיר אנפין'**, אשר שני מדרגות אלו מכוונות אל **השמש והירח**, והיינו כי בספר זה עוסקים בתיקונם ואיחודם. ואכן **'ויקרא אל משה'** הוא בגי' **'מלכות'** במילואו (מ"ם למ"ד כ"ף וי"ו תי"ו) עה"כ. וזהו שיש כאן **א' זעירא**, להורות על **המלכות** שהיה בה **מיעוט** ונהייתה **'זעירא'**, כי בחומש זה עוסקים בתיקונה.

ואמר הכתוב (א, ב) **תקריבו את קרבנכם**, ודרשו חז"ל (מובא ברש"י) 'מכאן ששנים מתנדבים עולה **בשותפות**', ויש לרמז ב'שותפות' זו על **שני המאורות שהם שותפים באורם**, וכל הקרבנות באו למען תיקון שותפות זו. ולכן **'תקריבו'** הוא בגי' **ימי שנת החמה** (שס"ה) יחד עם **ימי שנת הלבנה** הקטנה ביותר (שנ"ג), לרמז על תיקונם ואיחודם על ידי הקרבנות. ואומר **'את קרבנכם'** בגי' **'ראש חדש'**, שהוא זמן הכפרה והתיקון למיעוט הירח, והוא בגי' **ב' פעמים** **'מלך'** עם **'כתר אחד'**.

ובהמשך הפרשה (א, יז) מובא ברש"י יסוד בענין הקרבנות, והוא מה שכתב 'נאמר בעוף ריח ניחוח, ונאמר בבהמה ריח ניחוח, לומר לך **אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים**', ודבר זה הוא אחד מן היסודות בענין הקרבנות. ועל דרך זה הוא מה שנאמר במחצית השקל אשר מהם מביאים את קרבנות הציבור 'העשיר **לא ירבה** והדל **לא ימעיט** ממחצית השקל' (שמות ל, טו), לפי שרוצים להדגיש כי **אחד המרבה ואחד הממעיט** שוים הם. וענין זה מורה גם על תיקון **אחדות השמש והירח**, שכן **השמש** הוא המאור הגדול בחי' **'המרבה'**, **והירח** היא המאור הקטן שנתמעטה בבחי' **'הממעיט'**, והם שוים בענין הקרבנות, כי על ידיהם בא תיקונם ואחדותם.

ב.
אחדות בין משה רבינו לכלל ישראל

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר (א, א)

כתב רש"י 'לאמר, צא ואמור להם דברי כבושים, בשבילכם הוא נדבר עמי'.

יש לומר כי זה נרמז בתיבות 'מאהל מועד', שכן החילוק בגי' בין **'משה'** ל**'ישראל'** הוא (קצ"ו) כמנין **'מאהל מועד'**. וזהו מה שאמר הקב"ה למשה רבינו לומר לכלל ישראל שבשבילם בא הדיבור אליו, והיינו אשר **על ידי הדיבור נהיה אחדות בין משה רבינו וכלל ישראל**, ולכן **'משה'** עם **'מאהל מועד'** [ששם בא אליו הדיבור] הוא בגי' **'ישראל'**.

ויש להוסיף כי לפי שנרמזה כאן **אחדות משה רבינו עם כלל ישראל**, לכן יש **א' זעירא** בתיבת 'ויקרא'. כי כתב האריה"ק (שעה"כ קבלת שבת א) כי א' זעירא זו רומזת על **אלף האורות** שזכה משה רבינו להם בשעת מתן תורה, ואחר חטא העגל שאיבדו כלל ישראל את הכתרים שקיבלו, איבד גם משה רבינו את אלף אורותיו ונשאר רק עם א', ולכן נהיה מא' **גדולה** שהיא בחי' **'אֶלֶף'** רק **א' זעירא** שהיא **אחת**. וכתב עוד שם כי בכל שב"ק חוזר משה רבינו ומקבל את אורותיו ועל כך אומרים 'ישמח משה במתנת חלקו', ולכן הוא מחזיר לכלל ישראל את הארותיהם בסוד תוספת שבת, עיי"ש. ובזה רואים את **האחדות הנפלאה בין משה רבינו וכלל ישראל**, גם כאשר איבד את חלקו יחד עם כלל ישראל מחמת החטא שלהם, וגם בזה שהוא מחזיק אצלו את הארותינו כדי להאיר את נשמותינו בכל שב"ק.

ג.
מנחת עני להמתיק את הדינים

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה' וגו' והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו וגו' והקטיר הכהן את אזכרתה וגו' (ב, א-ב).

פי' רש"י 'לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה עני, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו'.

יש לפרש כי **'נפש'** הוא בגי' **ה' פעמים 'אלקים'**, כי העני סובל מן העניות לפי שחלו עליו **התגברות הדינים**, אשר הם מתחלקים **לה' גבורות** כדאיתא. וה' גבורות אלו מושרשות בה' אותיות מנצפ"ך, ולכן אמרו חז"ל (מגילה ג.) כי **שכחו** את עניינם של אותיות אלו, כי התגברות הגבורות היא בבחי' **מיתה** שיש עליו גזירת **שכחה** כמו שאמרו חז"ל (פסחים נד:). וזהו גם ענין העני שהוא חשוב **כמת** (נדרים סד:), מחמת התגברות הה' גבורות עליו. אכן העני צריך להמתיק דינים אלו, וזהו ש'עני' הוא בגי' **ה' פעמים הוי"ה**, להמתיק את הה' גבורות על ידי ה' חסדים. ועל כן היה העני מתנדב קרבן מנחה, ויש **ה' מיני קרבנות מנחת נדבה** (מנחת סולת, מחבת, מרחשת, מאפה תנור, רקיקין), כדי **להמתיק את הה' גבורות.**

והמתקת דינים אלו בקרבנות המנחה באה בעבודת **הקמיצה** שנעשית על ידי **הכהנים** שהם בחי' **חסד**. וענין **הקמיצה** מורה על ניקוד **'קמץ'**, שהוא מכוון כנגד ספירת **הכתר** (ע"ח ש"ח פ"א). כי באמת **'קמץ'** הוא לשון של **קימוץ וצמצום**, והרי שהוא בחי' **גבורות**. אבל הוא מורה על ספירת הכתר, שהוא **שורש כל ההמתקות והחסדים**. והיינו כי הוא מורה על **המתקת הדינים בשרשם**, שאז נהיה מהם השפעה של כתר ורצון ברחמים וחסדים.

ולפי שהעני חשוב **כמת** כנ"ל, לכן המתקת הדינים השורים עליו צריכים להיות על ידי המשכת בחי' **'עץ החיים'**, כדי להמשיך אליו **חיות**. וזהו ענין 'וקמץ הכהן', כי מהלך עץ החיים הוא **חמש מאות שנה** (ב"ר טו, ו), והנה **'קמץ'** הוא בגי' **ה' פעמים 'מאה'**. והמתקה זו על בחי' מיתה, כוללת בה גם המשכת **רפואה לחולאים** שהם מעין מיתה. וכמו שאמר הכתוב (משלי יג, יב) תוחלת ממושכה **מחלה לב, ועץ חיים** תאוה באה, אשר **עץ החיים הוא הרפואה** על המחלות. ואמרו חז"ל (ברכות ח.) כי המיתה הקשה ביותר היא על ידי מחלת **האסכרא**, ויש לרמז על המתקת מחלה זו במעשה המנחה, והוא מה שנאמר והקטיר הכהן את **'אזכרתה'** שהוא מורה על **'אסכרא'**, ולהיפך מבחי' המיתה שנגזר עליה **שכחה**, נאמר כאן לשון של **זכרון.**

ד.
חטאתו של הנשיא בבחי' מיעוט הירח

אשר נשיא יחטא וגו' (ד, כב).

יש להעיר שלא נאמר הדבר בלשון תלויה בספק **'אם'** נשיא יחטא, אלא בלשון של **ודאות.**

וביאור הענין הוא, כי הנשיא היינו **המלך** שהוא המרכבה למדת **המלכות**, וכל עוד שלא נתקן **פגם מיעוט הירח** הרי זה נחשב כי **ודאי יש איזה פגם** האחוז במדת המלכות [כפי איך שהיא מתגלית בעולם הזה], ולכן ודאי יֶאֱחֵז פגם זה בנשיא להביאו לידי איזה בחי' של חטא. ויש לומר כי זהו ענין הכתוב (דברים טו, יא) **כי לא יחדל אביון** מקרב הארץ, כי **המלכות** היא בחי' **דלה ועניה** כאשר היא במיעוטה, והעניים אחוזים במדת המלכות. ולכן **כל עוד שמדת המלכות אינה בתיקונה, לא יחדל אביון מקרב הארץ.**

ולכן קרבנו של הנשיא הוא **שעיר לחטאת**, כמו שעיר החטאת של **ראש חודש**, אשר עליו אמרו חז"ל (חולין ס:) שהוא **לכפר על מיעוט הירח**, וכמו כן קרבנו של הנשיא בא **לכפר על פגם זה האחוז במדת המלכות** מכח מיעוט הירח. וזהו ביאור לשון הכתוב (ד, כו) וכפר עליו הכהן מחטאתו, אשר משמעותו **'מחטאתו' ולא כל חטאתו**, כי אכן עד עת קץ **לא נתקן חסרון זה בשלמות**, עד אשר תשוב **ותהיה אור הלבנה כאור החמה** (ישעיה ל, כו).

ה.
שלשת הכתרים תורה כהונה ומלכות

אם הכהן המשיח יחטא וגו' (ד, ג) **ואם כל עדת ישראל ישגו וגו'** (ד, יג) **אשר נשיא יחטא וגו'** (ד, כב).

נזכרו בפסוקים אלו שלש חטאות מיוחדות, **חטאת כהן משיח, חטאת הסנהדרין, וחטאת הנשיא.** והם כנגד **שלשת הכתרים** שנזכרו במשנה (אבות פ"ד מי"ג) כתר תורה כתר כהונה וכתר מלכות, **הסנהדרין** הם בחי' כתר תורה, **הכהן המשיח** בבחי' כתר **כהונה, והנשיא** הוא בחי' כתר **מלכות**, כי צריכים חטאת מיוחדת לעומת ג' מדרגות מיוחדות אלו.

ובמקו"א הארכנו בענין ג' כתרים אלו, כי **בכח כתרים אלו אפשר להילחם כנגד עמלק**, ואכהמל"ב. ולכן יש גם בעמלק ג' **בחינות**, וכידוע מה שכתוב בספה"ק כי לכן יש ל' יום מפורים עד פסח, אשר בל' ימים יש **תש"כ שעות** כמנין **ג' פעמים 'עמלק'**, כדי להכניע את ג' בחינות עמלק. ולכן הלך **משה רבינו עם אהרן הכהן וחור** על ראש הגבעה בעת מלחמת עמלק (שמות יז, י), כי **משה רבינו** הוא בחי' כתר **תורה, ואהרן הכהן** הוא בחי' כתר **כהונה, וחור** הוא בחי' כתר **מלכות** [כי היה משבט יהודה]. ולכן נאמר שם (שם, יב) ויהי ידיו אמונה וגו', כי אמרו חז"ל (אבות פ"ו מ"ו) 'גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות, שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, והכהונה בעשרים וארבע, והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים', והם ג' כתרים הנ"ל, אשר כולם יחד נקנים **בק"ב מעלות** כמנין **'אמונה'**, ובא הכתוב לרמז כי בא משה רבינו **בכח ג' כתרים אלו להכניע את עמלק.**

כי אתה עמל וכעס:
דורך כעס פארלירט מען דעם ישוב הדעת

א. לא נותר כל נשמה: א כעסן פארלירט זיין נשמה מיט אלע השגות

פנימיות התורה איז מחמיר אויף געוויסע זאכן מער ווי נגלות התורה | **כעס איז פון די זאכן וואס לויטן זוהר און אר"י איז דאס גאר הארב** | מען פארלירט די נשמה דורכדעם | **וויפיל דארף א מענטש הארעווען ביז ער באקומט א נשמה** | איינמאל ער באקומט א נשמה – זעט ער פאר זיך אן אנדערע וועלט | **ער שפירט א געוואלדיגן מתיקות און עמקות אין עבודת ה'** | מיט איין כעס פארלירט ער אלעס | **אויף יענער וועלט וועט ער עס צוריק באקומען** | ער דערלייגט אלע רווחים וואס ער וואלט געקענט פארדינען אויף דער וועלט דורכן האבן א נשמה | **משל: א גענעראל וואס זינדיגט – נעמט מען אים אוועק אלע מעדאלן** | נמשל: א העכערער מענטש וועלכער ווערט אין כעס – נעמט מען אים אוועק אלע השגות

ב. ולא נסוג ממך: דוד המלך האלט זיך צוריק פון כעס - כדי נישט צו פארלירן א משהו דבקות

די אבות האבן געהאט געהויבענע השגות און מדרגות | **דאס האט זיי געברענגט צו א דרגא פון דבקות אָן קיין הפסק** | זיי זענען געווארן א מרכבה צו השראת השכינה | **דוד המלך איז געווארן א מרכבה – אָן די גרויסע מוחין** | דורכן זיך איינהאלטן פון כעס אויף שמעי בן גרא | **דוד'ס מדה: א צוגאסן און פארלוירן הארץ צום אויבערשטן** | ער האט געוואוסט אז טאמער ער וועט זיך נוקם זיין אין אים – וועט ער פארלירן זיין הארץ צום אויבערשטן | **וויבאלד ער האט עס מחשיב געווען – האט מען אים מוסיף געווען אסאך מער** | וויבאלד ער קען זיך נישט אפרייסן פון זיין בטחון אויפן אויבערשטן, איז ער אזוי ווי די אבות וועלכע קענען זיך נישט אפרייסן פון זייערע השגות

ג. טורף נפשו באפו: אביסל כעס לייגט אוועק דעם גאנצן מענטש

כדי צו זיין אן עובד ה' מוז מען האבן מנוחת הנפש | **א רואיגער מענטש טוט יעדע מצוה מיט אן אנדערע צורה** | אן עובד ה' קען נישט פארנעמען קיין מחלוקת | **ער וועט ענדערש מוותר זיין פארן גבר אלים – אבי נישט צו פארלירן זיין רואיגקייט** | געוויסע צדיקים האבן נישט געוואלט פירן קיין מערכות אפילו לשם שמים | **זיי זענען געווען א 'בחינת שבת' שטענדיג** | אפילו אויב זיי האבן געמוזט – האבן זיי אבער פרובירט ווי מער ממעט צו זיין דערין | **טאמער א מענטש איז מחשיב ישוב הדעת – גיבט מען אים פון הימל נאך ישוב הדעת אויף עבודת ה'**

א.

לא נותר כל נשמה: א כעסן פארלירט זיין נשמה מיט אלע השגות

דער חומר פון כעס אין פנימיות התורה

עס זענען פארהאן פארשידענע זאכן וואס ווען מען לערנט 'נגלות התורה', זעט מען נישט אז די זאכן זאלן זיין אזוי געפערליך הארב, אבער ווען מען לערנט 'פנימיות התורה' זעט מען אז דאס איז גאר גאר הארב, ממש 'עק וועלט'. איינע פון די זאכן וואס מען קען ממש אנווייזן מיטן פינגער דערויף - איז די מדה פון כעס, וואו עס שטארט ארויס דעם גרויסן חומר וואס פנימיות התורה לייגט דערויף - אסאך מער ווי נגלות התורה; ווי מען טרעפט אן אריכות אין זוהר הק' (ח"ב קפב.) וואו דער זוהר איז מחמיר אויף כעס מיט מורא'דיגע לשונות. דער זוהר זאגט דארטן: "טאמער א מענטש ווערט אין כעס, רייסט ער ארויס פון זיך זיין נשמה; ווי עס שטייט (איוב יח, ד): "טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ", ער פארלירט זיין נשמה און ער מאכט רוען אויף זיך אן 'אל זר'! ער ווערט טמא! ער איז א מורד אינעם רבונו של עולם! ער ווערט פאררעכנט ווי א שטיק עבודה זרה! מען טאר זיך נישט חבר'ן מיט אים און ניטאמאל קוקן אויף זיין פנים!".

דער גרעסטער צאל תעניתים

אזוי אויך אין אר"י הק' זעט מען (שער רוח הקודש יג.), אז 'כעס' שאפט דעם גרעסטן פגם, ווייל ווען ער איז מסדר דעם צאל תעניתים וויפיל מען דארף פאסטן פאר יעדע עבירה און מדה רעה - גיבט ער די מערסטע תעניתים אויף 'כעס'! ער הייסט פאסטן הונדערט-איין-און-פופציג תעניתים (ווי עס באטרעפט 'כעס' מיטן כולל), וואס דאס איז מער ווי אלע אנדערע תעניתים אויף גאוה און אנדערע מדות רעות. **ווייל על פי פנימיות שאפט כעס א שרעקליכן פגם אינעם מענטש, מער ווי אלע אנדערע מדות רעות.**

די ערשטע אויף דער ליסטע

רבי פנחס קאריצער זי"ע זאגט (אמרי פנחס אות תקי"ג): אז עס איז זיכער אז דער רמב"ם האט געקענט פנימיות התורה, ווייל דער רמב"ם זאגט אין הלכות תשובה (פ"ז ה"ג): "אל תאמר שאין תשובה אלא מעבירות שיש בהן מעשה כגון זנות וגזל וגניבה אלא כשם שצריך אדם לשוב מאלו כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש לו ולשוב מן הכעס ומן האיבה ומן הקנאה..." - א מענטש דארף תשובה טון אויך אויף מדות רעות, און פון דעם וואס דער רמב"ם האט מקדים געווען כעס בעפאר אלע מדות, איז א ראיה אז דער רמב"ם האט געלערנט פנימיות התורה! ווייל לויט פנימיות התורה איז טאקע כעס - די ערגסטע מדה רעה.

ער דערלייגט אלע זיינע הארוואניעס פון א גאנץ לעבן

לויט די פשטות הפסוקים מיינט דער פסוק 'טורף נפשו באפו', אז בשעת א מענטש איז אין כעס, שעדיגט ער זיך אליינס בגשמיות (ווי מען האט מסביר געווען באריכות אינעם פריערדיגן גליון). אבער לויטן אויבנדערמאנטן זוהר מיינט דאס, אז דער מענטש שעדיגט זיך ברוחניות! ער דערלייגט זיין נשמה! און דער אר"י הקדוש (שם ח:) איז עס מער מסביר, אז אן ערליכער איד וואס פירט זיך אויף ווי עס דארף צו זיין און ארבעט זיך אויס - איז ער זוכה צו 'נפש'. שפעטער נאכן ארבעטן נאך אסאך אין עבודת ה' - איז ער זוכה צו 'רוח'. און נאך שפעטער - איז ער זוכה צו 'נשמה'. זאגט דער זוהר הקדוש: עס קען זיין **א מענטש וועלכער האט זיך אנגעהארעוועט א גאנץ לעבן אין עבודת ה', ביז ער האט שוין זוכה געווען צו 'נפש רוח ונשמה', און מיט איין כעס פארלירט ער די גאנצע זאך!** עס איז א פחד פון א זוהר הקדוש.

זיין נשמה גייט ארויף אין הימל און ווארט אים אפ עד עת בואו

מען וועט אביסל מסביר זיין, וואס דאס מיינט אז מיט איין כעס האט ער פארלוירן זיין נשמה. בפשטות מיינט עס נישט צו זאגן, אז אלע עבודות וואס ער האט אריינגעלייגט ביז היינט - איז אלעס געווען לריק, און כאילו אלע זיינע מדרגות זענען געגאנגען לטמיון חס ושלום. נאר עס מיינט, אז זיין מדרגה פון 'נשמה' גייט ארויף אין הימל! דער רבונו של עולם גיבט אים נישט יעצט די דאזיגע הארה, נאר ער האלט דאס פאר אים פאר א 'פקדון'! און ווען ער וועט ארויפקומען אין הימל לאחר הסתלקותו - וועט ער זיך צוריק פאראייניגן מיט זיין נשמה און זוכה זיין צו די אלע מדרגות און אורות וואס א נשמה האט צו זיך. אבער יעצט אויף דערווייל - ווילאנג ער איז נאך דא אויף דער וועלט - האט ער עס נישט! אויף יעצט האט ער פארלוירן אלע זיינע מדרגות און השגות!

אלע ליכטיגקייטן לעשן זיך אויס און ער ווערט פארטרוקנט

צו פארלירן די נשמה אויף דער וועלט, איז בכלל נישט קיין קליינער הפסד. קודם כל איז עס א שרעקליכער הפסד 'לפי שעה', ווייל **א מענטש וועלכער האט א נשמה, האלט ביי א הויכע מדרגה אין רוחניות - וואס מען קען זיך נישט פארשטעלן! ער איז ממש אן אנדערער מענטש! ער האט אזעלכע אורות, אז ער זעט ממש פאר זיך אן אנדערע וועלט!** און דאס ברענגט אים צו א געוואלדיגע הצלחה אין עבודת ה', ווייל ער שפירט א געוואלדיגע עמקות

נקודות:

דער זוהר הק' זאגט: "טאמער א מענטש ווערט אין כעס, פארלירט ער זיין נשמה און ער מאכט רוען אויף זיך אן 'אל זר'! ער ווערט טמא! ער איז א מורד אינעם רבונו של עולם! ער ווערט פאררעכנט ווי א שטיק עבודה זרה! מען טאר זיך נישט חבר'ן מיט אים און ניטאמאל קוקן אויף זיין פנים!".

נקודות:

פון די אלע פסוקים קומט ארויס א שטיקל בילד פון דוד המלך, אז ער איז ווי א קליין קינד צום רבונו של עולם, וועלכער קען זיך נישט אפרייסן קיין איין רגע פונעם רבונו של עולם! אָן דעם רבונו של עולם, איז ער פשוט א פארלוירענע שעפעלע! ער לעבט מיט א געוואלדיגע מדה פון 'שפלות', 'אמונה' און 'בטחון' – וואס ער ווייסט אז ער פאר זיך קען גארנישט, דעריבער דאווענט ער אלעמאל צום רבונו של עולם מיט פארוויינטע אויגן און א צוגאסן הארץ, און דערנאך פארלאזט ער זיך אז דער איבערשטער וועט אים זיכער העלפן, און ער ווארפט זיך ארויף אויפן רבונו של עולם ווי א קינד אויף דער מאמע'ס שויס

און דערהויבנקייט אינעם לערנען און דאווענען. און נאכן פארלירן די נשמה - פארלירט ער דאס אלעס, ער פאלט אראפ מאיגרא רמא לבירא עמיקתא.

ער דערלייגט אלץ וואס ער וואלט געקענט פארדינען דורכן האבן א נשמה

אויסער דעם הפסד לפי שעה וואס מען דערלייגט דורך כעס - איז עס נאך אסאך א גרעסערן הפסד - אויף א צורה פון 'מניעת הריוח' - וואס מען דערלייגט אויף 'נצח נצחים'. ווייל **די וועלט איז דאך א וועלט פון 'היום לעשותם', מען קען דא כסדר מרויח זיין אויף אייביג. און א מענטש וועלכער דריידט זיך ארום אויף דער וועלט מיט א נשמה - וואס דאס גיבט אים דאך אזא געוואלדיגע ליכטיגקייט - קען דאך אודאי פארדינען דורכדעם אסאך מער! מיט זיינע השגות - קען ער דאך ממש אויפטון וועלטן!** א מענטש וועלכער האט א נשמה, האט דאך זיין גאנצע עבודה אן אנדערן ערך! דער שכר וואס ער וועט זוכה זיין דורך יעדע מצוה וואס ער טוט - איז דאך ווערד אסאך מער לאין ערוך, פון א מענטש וועלכער האט געטון די זעלבע זאך - אבער אָן א נשמה!

השבת נועם הנשמות: אן 'איש נשמה' שפירט אן אנדערן טעם אין שבת

לדוגמא: **ביי א מענטש וועלכער האט א נשמה, איז 'שבת' נישט סתם א מצוה פון נישט טון קיין מלאכה, נאר עס איז א טאג וועלכער שיינט און לייכט מיט א געוואלדיגן אור פון קדושת נועם שבת! און דערנאך איז זיין גאנצע וואך דערהויבן, און דער גאנצער מענטש ווערט כסדר מער און מער באלאכטן!** אזא מענטש איז כסדר קונה נאך און נאך! דעריבער, איז דאס וואס ער פארלירט זיין נשמה אויף ביז דערווייל - גאר א גרויסער שאדן פארן מענטש! ווייל דורכדעם האט ער פארלוירן די אלע עבודות - וואס ער וואלט געקענט טון מיט דער נשמה! ער וואלט דאך געקענט קונה זיין נאך און נאך, און ער האט אלעס פארלוירן צוליב זיין כעס; 'טורף נפשו באפו'.

א גענעראל וועלכער טוט אן עולה אין דער מלחמה - ווערט 'אויס גענעראל'

צו פארשטיין דעם ענין, פארוואס מען פארלירט די נשמה דורך כעס - וועט מען געבן א משל: אין א מיליטער זענען פארהאן פארשידענע שטאפלען און מונדירן, עס זענען פארהאן פשוט'ע סאלדאטן, העכער זיי זענען פארהאן קאמאנדירן, העכער זיי זענען פארהאן מארשאלן און נאך העכער זענען פארהאן גענעראלן. געווענליך ווען א פשוט'ער סאלדאט וועט זיך פארזינדיגן מיט עפעס א חטא - וואס ער האט נישט אויסגעפאלגט פונקטליך וואס מען האט אים געהייסן - וועט מען אים דערלאנגען א פאר געזונטע קלעפ. טאמער א קאמאנדיר וועט זיך פארזינדיגן - וועט מען אים שוין קנס'ען מיט א גרעסערן קנס, אז מען וועט אים איינזעצן אין טורמע אויף א פאר יאר. אבער טאמער דער גענעראל וועט זיך פארזינדיגן מיט א חטא - ווי למשל, ער האט נישט געהאלטן געגנוג אין געהיים די פלענער פון דער מלחמה, אדער ער האט נישט געפירט די מלחמה לויט ווי דער מלך האט אים געהייסן - וועט מען זיך נישט בלויז באגענוגענען מיט א פאר קלעפ אדער מיט א הארבן עונש, נאר מען וועט אים פשוט אפזאגן פון זיין אמט און מאכן 'אויס גענעראל'! און מען וועט אים קיינמאל מער נישט צוריקגעבן דעם אמט! ווייל א גענעראל טאר נישט טון אזא חטא, און טאמער דו האסט דאס געקענט טון - ביסטו נישט פאסיג צו זיין א גענעראל! א גענעראל דארף זיין א מענטש וועלכער טראגט א געוואלדיגן אחריות אויף זיך און עס טאר נישט געשען קיין טעותים, און טאמער איז עס יא געשען - איז א סימן אז ער טויג נישט דערצו!

אן 'איש פנימי' מוז זיין אן 'איש סוד'

דער נמשל איז: א מענטש וועלכער האט זוכה געווען צו א מדרגה פון א נשמה - איז א הויכער מענטש! ער ווייסט און שפירט זאכן - וואס א געווענליכער מענטש ווייסט נישט און טאר נישט וויסן! די זאכן דארפן בלייבן בסוד צווישן אים מיטן רבונו של עולם! אזא סארט מענטש מוז זיין א בעל אחריות, צו האבן אין זיך אן ערנסטקייט פון האלטן זיינע מדרגות בסוד און בכבוד. אבער טאמער שטעלט זיך ארויס אז ער איז נישט קיין 'בעל אחריות', ער איז 'מגלה סוד' - דעמאלט וועט ער ווערן אויס 'בעל השגה'! ווייל עס איז א סימן אז ער באלאנגט נישט דארט! עס איז א סימן אז מען קען אים נישט געטרויען! דעריבער וועט מען אים צונעמען אלע זיינע מדרגות.

כעס מיינט, ער פארלירט קאנטראל אויף זיינע סודות

בשעת א מענטש ווערט צוהיצט און אין כעס - פארלירט ער אינגאנצן קאנטראל אויף זיך! אין אנדערע ווערטער: **עס צופאלן אלע זיינע מחיצות! דער מענטש האט נישט יעצט קיין שום גרעניצן - וואס יא צו זאגן און וואס נישט צו זאגן. נו אויב אזוי, קען מען אים נישט געטרויען מיט גארנישט!** דעריבער מאכט מען אים 'אויס'! מען נעמט אים צו די נשמה - וואס דאס באדייט א געוואלדיגע ליכטיגקייט פון סודות און השגות - און ער ווערט א פשוט'ער מענטש מיט פשוט'ע השגות.

ב.

ולא נסוג ממך: דוד המלך האלט זיך צוריק פון כעס - כדי נישט צו פארלירן א משהו דבקות

מדה טובה מרובה: דורך 'כבישת הכעס' איז מען זוכה צו הויכע מדרגות

פונקט ווי דער עונש אויף כעס איז, אז מען מאכט דעם מענטש 'אויס בעל השגה', מען נעמט אים צו זיין נשמה און אלע זיינע ליכטיגקייטן - איז **מדה טובה מרובה! ווען א מענטש האט א נסיון פון כעס, און ער האלט זיך צוריק פון ווערן אין כעס - איז ער דעמאלט דוקא זוכה אנצוקומען צו זיין מדרגה, אויף אן אופן וואס ער וואלט ווען קיינמאל נישט אנגעקומען!** ווי מען זעט ביי דוד המלך, אז דוקא אין דער צייט וואס שמעי בן גרא האט אים געשאלטן און פארשעמט, און אנשטאט צו נעמען נקמה אין אים - האט ער געשלינגען זיין בושה און נישט געווארן אין כעס; ווי עס שטייט אין פסוק (שמואל-ב טז, י): "ה' אָמַר לוֹ קַלֵּל" - דער אויבערשטער האט אים געהייסן שעלטן! איך בין שולדיג, און ער איז גארנישט שולדיג!" - דוקא דעמאלט האט דוד זוכה געווען צו ווערן דער 'רגל רביעי שבמרכבה' פונקט ווי די דריי אבות הקדושים (מובא בספה"ק בשם חז"ל). מען וועט ארייינגיין אביסל טיפער דערין, צו פארשטיין וויאזוי מען לערנט אפ דעם ענין פון 'מרכבה', דער ענין פון 'דוד המלך', און וואס דאס האט מיט אונז.

דוד המלך איז דער 'רגל רביעי' פון דער מרכבה

דער מדרש זאגט (ב"ר מז, ו): "האבות הן הן המרכבה" - די דריי אבות זענען א 'מרכבה', ווי די פיסלעך פונעם שטול אויף וואס דער אויבערשטער זיצט כביכול. דאס מיינט, אז דער רבונו של עולם האט גערוהט אויף זיי, פונקט ווי אין בית המקדש! זיי האבן געהאט אזא מדרגה פון השראת השכינה, דבקות הבורא און קרבת אלקים - אז זיי זענען ממש געווען אויף א מדרגה פון א בית המקדש! קומט דער פסוק און זאגט אויף דוד המלך (דב"ה-א יז, ח): "וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ" - אין זכות וואס דו ביסט נישט געווארן אין כעס אויף שמעי בן גרא, וועל איך דיר מאכן ווי די 'גדולים אשר בארץ', דאס מיינט, אז דו וועסט אויך זיין ווי די אבות הקדושים! פונקט ווי מען זאגט 'מגן אברהם' - וועט מען אויך זאגן 'מגן דוד'! דו וועסט זיין ווי דער פערטער פיסל פונעם כסא המרכבה!

דוד האט נישט געהאט די דרגא פון 'דבקות' וואס די אבות האבן געהאט

אויבנאויף וואלט מען געקענט זאגן פשט אינעם 'ועשיתי לך שם כשם הגדולים', אז דו וועסט אויך האבן אזא מדרגה פון דבקות הבורא ווי די אבות! דו וועסט האבן אזא מדרגה פון השראת השכינה - ביז דו וועסט אויך ווערן א מרכבה פארן רבונו של עולם! אבער פון צווייטן זייט זאגט די גמרא (ברכות טז:): "אין קורין אבות אלא לשלשה" - מען רופט נישט קיינעם מיטן טיטל 'אבות' נאר די דריי אבות. און ווי די גמרא איז דארט מסביר דעם טעם: "עד הכא חשיבי טפי לא חשיבי" - דעם ספעציעלן חשיבות פון 'אבות' האבן בלויז די דריי געהאט, און קיינער נאך זיי האט שוין נישט דער מדרגה. קומט אויס, אז למעשה איז דוד המלך נישט געווען אין דער מדרגה פון דבקות און קרבת אלקים ווי די אבות, נו, דארף מען פארשטיין, וואס מיינט דאס אז ער איז געווען פון די פיר 'רגלי המרכבה'?! מיט וואספארא ענין ווערט ער אויך פאררעכנט צווישן די 'אבות' - כאטש ער איז נישט אין זייער מדרגה?!

די מדרגה פון 'אבות' - די גרעסטע מדרגה וואס איז נאר שייך

דער פסוק רופט אָן די אבות 'שם הגדולים', די אבות זענען געווען 'גדולים' - 'גרויסע מענטשן'. דאס ווייזט, אויף גאר א הויכע מדרגה! די מדרגות וואס די אבות האבן געהאט - איז נישט שייך צו זאגן! זיי זענען געווען שטענדיג אין א דרגא פונעם כהן גדול אין 'קדש קדשים'! א געוואלדיגע מדרגה פון גדלות. און אויף דעם ענין איז געזאגט געווארן: "אין קורין אבות אלא לשלשה" - קיינער איז נישט אנגעקומען צו די הויכע 'מדרגות' וואס די אבות האבן געהאט! אפילו דוד המלך - וועלכער איז מיט געוויסע זאכן ענליך צו די אבות, און אין געוויסע בחינות איז ער נאך אפילו גרעסער ווי די אבות; ווי מען זעט אז לעתיד לבוא וועט ער זיין 'משיח', וועלכער וועט זיין נאך גרעסער ווי די אבות - האט נישט געהאט די געוואלדיגע הויכע מדרגות און השגות וואס די אבות האבן געהאט! בלויז די 'שלשה' ווערן אנגערופן 'אבות'.

די מדרגה פון דוד איז א 'הארץ' צום רבוש"ע

די נקודה פון דוד המלך איז נישט מדרגות און 'מוחין' - נאר 'הארץ'. **דוד המלך האט אין זיך א מדה פון 'כגמול עלי אמו' - א פארלוירנקייט צום אויבערשטן.** פון די אלע טיטלען וואס דוד המלך זאגט אויף זיך - דורכאויס דעם גאנצן ספר תהלים, זעט מען אביסל דעם מהות פון דוד המלך; ווי לדוגמא: "וַאֲנִי תְפִלָּה" (תהלים קט, ד) - איך בין א שטיק תפלה! "וְאָנֹכִי תוֹלַעַת" (שם כב, ז) - איך בין ווי א וואָרים וואס קען גארנישט! "וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן" (שם מ, יח) - איך בין א נעבעכדיגער שלעפער! "וַאֲנִי

תָּמִיד עִמָּךְ" (שם עג, כג) - איך בין שטענדיג מיט דיר! "וַאֲנִי אֶל ה' בָּטָחְתִּי" (שם לא, ז) - איך פארלאז זיך אויפן אויבערשטן! פון די אלע פסוקים קומט ארויס א שטיקל בילד פון דוד המלך, אז ער איז נישט רואיג קיין איין רגע אָן דעם רבונו של עולם! ער קען נישט זיין א סעקונדע אָן דעם רבונו של עולם! ער איז ווי א קליין קינד צום רבונו של עולם, וועלכער קען זיך נישט אפרייסן פון אים! **אָן דעם רבונו של עולם, איז ער פשוט א פארלוירענע שעפעלע! דערפאר איז ער טאקע אלעמאל מיטן רבונו של עולם!** ער לעבט מיט א געוואלדיגע מדה פון 'שפלות', 'אמונה' און 'בטחון' - וואס **ער ווייסט אז ער פאר זיך קען גארנישט, דעריבער דאווענט ער אלעמאל צום רבונו של עולם מיט פארוויינטע אויגן און א צוגאסן הארץ, און דערנאך פארלאזט ער זיך אז דער אויבערשטער וועט אים זיכער העלפן, און ער ווארפט זיך ארויף אויפן רבונו של עולם ווי א קינד אויף זיין מאמע.**

דוד המלך'ס מדה באגלייט אים אויך אין נידריגע מדרגות

די מדה פון דוד המלך האט א געוואלדיגע מעלה, אז **דאס באגלייט אים שטענדיג - אפילו ווען ער איז נישט דוקא אויף א הויכע מדרגה! אפילו ווען ער גייט דורך גאר שווערע צייטן, ממש די ערגסטע צייטן אין זיין לעבן און ער איז אין א שרעקליכער 'קטנות המוחין' - פארלירט ער זיך אבער נישט!** ער ווייסט אז דער אויבערשטער וועט אים נישט פארלאזן! ער פאלט קיינמאל נישט אריין אין קיין יאוש, ווייל ער ווייסט אז דער אויבערשטער איז מיט אים! דאס איז די שירה פון גאנץ תהלים: "איך בין מיט דיר! און איך קען נישט זיין אָן דיר!". אפילו ווען דוד איז געווען אין די שווערסטע מצבים, דאך האט זיך דוד מחזק געווען מיטן אויבערשטן; ווי עס שטייט (שמואל-א ל, ז): "וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו" - דוד המלך איז זיך מחזק מיטן אויבערשטן! און סוף ימיו האט ער געזאגט (מלכים-א א, כט): "חַי ה' אֲשֶׁר פָּדָה אֶת נַפְשִׁי מִכָּל צָרָה" - דורכן לעבן שטענדיג מיטן אויבערשטן, בין איך ארויסגעקראכן פון אלע מיינע צרות! דאס איז א געוויסער סארט קשר מיטן אויבערשטן - פון א מענטש וואס איז אלעמאל מקושר מיטן אויבערשטן.

די שווערסטע צייט פון דוד: די באגעגעניש מיט שמעי בן גרא

בשעת ווען דוד איז אנטלאפן פון אבשלום - איז ער געווען זייער בקטנות. מען קען זיך נישט פאָרשטעלן דעם קטנות וואס דוד האט דעמאלט געהאט, זעענדיג ווי רוב כלל ישראל איז אנטקעגן אים און יעדער רודפ'ט אים. נאכמער, דוד האט געוואוסט ביי זיך אז דאס אלעס איז נישט בחנם, נאר דאס קומט אים צוליב די מעשה פון בת שבע - וואס דאס האט זיכער צוגעגעבן צום קטנות; ווי עס שטייט (תהלים ג, ג): "רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹקִים סֶלָה" - אזויפיל גרויסע מענטשן זאגן אויף מיר, אז דער אויבערשטער וועט מיר שוין קיינמאל נישט העלפן, צוליב דעם חטא פון בת שבע; ווי רש"י טייטשט דארט. און דא קומט צוגיין שמעי בן גרא - וועלכער איז געווען פון די גרעסטע מענטשן ביי כלל ישראל, זייענדיג איינע פון די ראשים פון די סנהדרין, און ער שעלט אים מיט טויטע קללות, ער זאגט אים: "דו רשע! דער אויבערשטער באצאלט דיר יעצט פאר דיינע אלע עבירות! דו זעסט דאך אז דיין שונא איז 'ממך ומביתך' - דיין אייגן קינד! און יעצט וועסטו האבן די ריכטיגע מפלה!". און עס שטייט אין זוהר הק' (ח"ב קז:) "שמעי בן גרא האט דעמאלט אנגעמאכט יסורים פאר דוד - וואס ער האט נאך קיינמאל אין זיין לעבן נישט געהאט אזעלכע יסורים!". און דוד איז געווען דעמאלט ארומגענומען מיט אלע זיינע גבורים וועלכע האבן געוואלט הרג'ענען שמעי'ן אויפן פלאץ; ווי עס קומט זיך על פי הלכה פאר א מורד במלכות. און דוד האט געהאט אלע היתרים עס צו טון, און דערמיט זיך אננעמען אביסל פאר זיין כבוד וועלכע איז אזוי מושפל.

טאמער וועל איך זיין שטרענג - וועל איך פארלירן מיין ווייכע נאנטקייט מיטן רבוש"ע

דוד המלך האט אבער נישט געלאזט אנרירן שמעי'ן, און ניטאמאל אים שטיל מאכן. נאר ער האט געזאגט: "ה' אָמַר לוֹ קַלֵּל" - לאזט אים שעלטן ווייטער, עס איז מן השמים! דער פשט דערין איז ווייל דוד המלך האט געזאגט: "אפילו יעצט ווען איך בין אזוי בקטנות - האב איך אבער נאכאלץ א שטיקל קשר מיטן אויבערשטן! **איך בין נאך אין א מצב וואס איך בין מיטן אויבערשטן! איך קען נאכאלץ רעדן עפעס אווארט צום אויבערשטן, און איך שפיר אז ער הערט מיר אויס!** נו, טאמער וועל איך זיך יעצט אויפרעגן מיט א כעס אויף שמעי און זיך נוקם זיין אין אים - וועל איך דאס אויך פארלירן! ווייל **דאס וועט מיר אריינברענגען אין א מצב פון 'מדת הדין', און דעמאלט וועל איך פארלירן דאס ביסל הארציגע דבקות און קשר וואס איז מיר נאך געבליבן! עס וועט מיר שוין זיין זייער שווער צו שפירן דעם רחמניות'דיגן געפיל פון א קינד אויף די מאמע'ס שויס!** דעריבער בין איך זיך בכלל נישט מתייחס צו שמעי! זאל ער ווייטער רעדן און שעלטן, און איך וועל מיר טון מיינס! איך וויל נישט פארלירן מיין קשר צום אויבערשטן - אפילו אויב עס איז אויף א שוואכן פארנעם, ווייל איך בין מחשיב אפילו דאס ביסל דבקות וואס איך האב יעצט! ביי מיר איז חשוב אפילו א משהו דבקות!".

אלעס ווענדט זיך ווי חשוב דו האלטסט עס

עס איז פארהאן א כלל אין קדושה: טאמער א מענטש איז מחשיב א געוויסער 'דבר שבקדושה' - וועט מען עס אים געבן במתנה פון הימל, ווידעראום, טאמער איז ער עס נישט מחשיב - וועט מען עס אים צונעמען פון הימל. ווי למשל: מען גיבט אמאל פון הימל פאר איינעם א מתנה, אז ער זאל שפירן א טעם אין קדושת שבת, און אפילו אויב ער איז נישט אין דער מדרגה צו פיהלן דעם גרויסן טעם וואס צדיקים פילן - אבער ער האט א געוויסן קשר מיטן שבת, אז יעדעס מאל עס קומט אָן דער שבת קודש - וועקט זיך אויף אין אים א שמחה און א דערהויבנקייט, און ער שפירט אז עס איז שבת אויף דער וועלט! עס גייט דורך א פאר שבתים, און עס קומט אים אונטער א שאלה: "זאל איך פארן דארטן און דארטן אויף שבת אדער נישט?!". ער ווייסט ביי זיך קלאר, אז דארטן וועט זיין א גאנצער באלאגאן און א טומל - וואס וועט אים אינגאנצן אוועק קלאפן דעם 'טעם שבת'! טאמער דער מענטש איז מחליט, אז מיט דעם אלעמען וויל ער אהינגיין אויף שבת, זאגט מען פון הימל: **"דו ווייסט דאך אז דארטן וועסטו נישט שפירן דיין טעם אין שבת, נו, פארוואס גייסטו אהין?! אלא מאי, דער טעם אין שבת איז ביי דיר נישט אזוי חשוב! עס גייט דיר נישט אזוי שטארק אָן דאס צו פארלירן! אויב אזוי, ביסטו נישט ווערד דאס צו שפירן**, און דו וועסט פארלירן אפילו דאס וואס דו האסט שוין אויך! אפילו דעם קומענדיגן שבת - ווען דו וועסט זיין רואיג אינדערהיים - וועסטו אויך נישט שפירן מער דעם טעם אין שבת קודש!". ווידעראום פארקערט, טאמער דער מענטש איז מוותר אויף אלעם, און ער פארט נישט אהין - בלויז ווייל ער וויל נישט פארלירן זיין טעם שבת, זאגט מען אים פון הימל: "אה, **דו האלטסט טייער דיין טעם שבת? א סימן אז דו ביסט א מבין אויף דעם! אויב אזוי ביסטו ווערד צו באקומען נאך א גרעסערן 'טעם שבת'!** נישט נאר דו וועסט נישט פארלירן וואס דו האסט שוין - נאר מען וועט דיר צוגעבן נאך מער! און צוביסלעך וועט מען דיר כסדר געבן נאך און נאך!". און דאס איז א כלל וועלכע איז נוגע צו יעדן דבר שבקדושה, צו איז דאס א גוטן דאווענען, צי איז דאס א הצלחה אין תורה, צי סיי וועלכע מדרגה אין עבודת ה' - דארף מען האבן גענוג שכל און זיין גענוג ערליכער איד, מחשיב צו זיין די זאך וואס ער האט! ווייל אין דעם ווענדט זיך דער 'המשך', צי ער זאל בלייבן דערמיט אדער עס פארלירן בהמשך הזמן.

דוד האט מחשיב געווען זיין משהו דבקות - האט מען אים געגעבן א מדרגה פון 'מרכבה'

בשעת ווען דוד המלך האט זיך איינגעהאלטן פון 'כעס', כדי נישט צו פארלירן זיין ביסל דבקות אינעם אויבערשטן - האט דער אויבערשטער געזאגט: "אויב דו ביסט מחשיב דאס ביסל דבקות וואס דו האסט נאך יעצט בשעת קטנות שבקטנות - ביסטו ראוי צו זיין מקושר מיט מיר פונקט ווי די אבות הקדושים - כאטש וואס דו האסט נישט זייערע 'מוחין'! ווייל פונקט ווי די אבות זענען אין א מצב פון 'מרכבה' - וואס דאס מיינט, אז **זיי זענען געווען אין אזא הויכע מדרגה וואס זיי קענען זיך פשוט נישט אוועקרייסן פון דבקות, פון גרויס השגה - אזוי אויך דו, קענסט זיך נישט אוועקרייסן פון דבקות אפילו אין דער קלענסטער מדרגה, פון גרויס פארלוירנקייט צו מיר!** ווי איך זעה יעצט, אז אפילו אויף דאס ביסל קשר וואס דו האסט צו מיר - ביסטו נישט גרייט צו מוותר זיין! אויב אזוי, ביסטו דער 'רגל רביעי שבמרכבה'!".

ג.

טורף נפשו באפו: אביסל כעס לייגט אוועק דעם גאנצן מענטש

יעדער מענטש דארף זיך היטן פון כעס - כדי נישט צו פארלירן זיין ישוב הדעת

פונקט ווי דוד המלך האט זיך געהיטן פון כעס, כדי נישט צו פארלירן זיין ענין אין עבודת ה', אזוי איז אויך שייך ביי יעדן מענטש - אפילו אויב ער איז נישט קיין גרויסער בעל מדרגה און בעל דבקות - זיך צו היטן פון כעס, כדי נישט צו פארלירן זיין 'ישוב הדעת' און 'מנוחת הנפש'. ווי **יעדער ווייסט ביי זיך, אז ווען ער איז אין א פיינעם מצב פון מנוחה ושלוה, ער איז רואיג און צופרידן - דאווענט זיך אנדערש און לערנט זיך אנדערש! ער איז דעמאלט אן אנדערער מענטש, און ער קען דעמאלט זיין אסאך א בעסערער איד.** ווידעראום, בשעת כעס נעמט אים איבער - פארלירט ער זיין ישוב הדעת און ער ווערט אינגאנצן צורודערט, ער איז פשוט נישט 'ביי זיך'! עס נעמט אים צו די 'גדלות המוחין', עס ווערט 'הסתלקות המוחין' און ער פאלט אריין אין 'קטנות המוחין'! און ביז ער וועט צוריק קומען צו זיין ישוב הדעת, קען דויערן א פאר שעה אדער אפילו א פאר טעג.

כעס איז א סימן אז עס אהרט אים נישט צו פארלירן זיין רואיגע עבודת ה'

אויב א מענטש לאזט זיך ארייַנשלעפן אין א כעס, מיינט דאס אין אנדערע ווערטער: "צוליב יענע און יענע זאך, קענסטו באשטיין צו פארלירן דיינע מוחין און דיין גאנצן מנוחת הנפש?! **דו ביסט מסכים אויפצוגעבן פון זיין אין א מצב וואו דו קענסט שטייגן אין רוחניות - צוליב דער קפידא וואס דו האסט?! דאס מיינט, אז גאנץ עבודת ה' איז נישט חשוב ביי דיר!** נו אויב אזוי, ביסטו נישט ווערד אז

<<< המשך בעמוד הבא

דרכי הצדיקים

סיפורי קודש בדרכם של רבותינו הק' זי"ע

הרה"ק בעל 'צבי לצדיק' מבלאזוב זי"ע – יו"ד ה' ניסן

לחיים בעיר וומס"ב ה' ניסן תשע"ה

- הרה"ק בעל 'צבי לצדיק' מבלאזוב זי"ע היה נוהג לעיתים לקרוא בתורה בשב"ק, וכשהיה קורא היה זה בקול גדול ובהתלהבות אש קודש, והיה זה 'עסק' גדול אצלו. פעם אחת היה בשב"ק יחד עם הרה"ק רבי ישראל מסטָאלין זי"ע - ה'ינוקא', והרה"ק מבלאזוב קרא בתורה, ואחר קריאת התורה ניגש הרה"ק מבלאזוב לכבד את הרה"ק ה'ינוקא' בתפלת מוסף, הסתובב הרה"ק ה'ינוקא' אליו והניח את ידיו הק' על כתפו, ואמר: 'דאוונט איר מוסף' (התפללו אתם מוסף). אחר התפלה התבטא למקורביו ואמר, כי באמת לא התכוין דוקא שהרה"ק מבלאזוב יתפלל מוסף לפני העמוד, אבל אמר: 'איך האב געוואלט לייגן א האנט אויף אזא הייליגע פלייצע נאך אזא הייליגע ליינען' (רציתי להניח יד על כתף קדושה כזאת אחר קריאת התורה קדושה כזו), ולכן מצא אמתלא להניח יד על כתפיו באמרו לו כי יגש לפני העמוד.

- אחר פטירת אחיו הגדול הרה"ק רבי ישעי' הירץ זי"ע היתה קבוצה מחסידיו שהיו עוד מחסידי אביו הרה"ק רבי דוד'ל מדינוב זי"ע שנסעו לבעלזא אל הרה"ק רבי יהושע'לע זי"ע, ולא לאחי רבן הרה"ק מבלאזוב. באיזה הזדמנות היה הרה"ק מבלאזוב בבעזלא על שבת קודש. ובליל שב"ק ערך הרה"ק מבלאזוב את שולחנו הטהור בבית אכסנייתו, ורק אחר כך הלך אל הטיש של הרה"ק מבעלזא. וכמובן שבהיות הרה"ק מבלאזוב נמצא בבעלזא עצמה, השתתפו גם אותה קבוצה של החסידים בעריכת שולחנו. והנה בחצר דינוב ובלאזוב היה עסק גדול בעת עריכת השולחן כאשר היו משוררים את הזמן 'י"ה רבון', והיו מכנים זאת 'רבון עלם'. באמצע ששורר הרה"ק מבלאזוב את ה'ריבון עלם' נכנס אל ה'טיש' אחד מגדולי החסידים הנ"ל, ומיד הסתובב הרה"ק מבלאזב אל בנו הרה"ק מריבאטיטש זי"ע ואמר לו באזניו בקול הנשמע לשאר הנוכחים ג"כ 'פלוני הגיע', וכיון בזה להסתיר את עצמו כדרכו בקודש. ויהי למחרת כיבד הרה"ק מהר"י מבעלזא את הרה"ק מבלאזוב לקרוא בתורה, ואכן הרה"ק מבלאזוב קרא כדרכו בקודש בהתלהבות ועסק גדול. והנה הרה"ק מבלאזוב היה צעיר בהרבה מהרה"ק מבעלזא שכבר היה בא בשנים באותה עת, והיה הדבר נראה בעיני כמה מן ה'יושבים' שם כהעזה ו'ברייטקייט' (הרחבה) מצד הרה"ק מבלאזוב, לקרוא אצל הרה"ק מבעלזא בהתלהבות כזאת. אכן תיכף אחר התפלה הסתובב הרה"ק מבעלזא ודיבר כמו לעצמו בקול מלא התפעלות: 'א פלא, א יונגערמאן מיט אזוינע מוחין, און אזא כח המעצור...' (כזה פלא, אברך עם כאלו 'מוחין', וכזה כח המעצור...' ובזה נחה דעתם. ואחר אותה קריאת התורה כזה כבר נסעו כל החסידים מחסידי אחיו להסתופף בצל הרה"ק מבלאזוב.

- פעם אחת בהיותו אצל חותנו הרה"ק מראזוואדוב זי"ע התפלל הרה"ק מבלאזוב מוסף לפני העמוד, באמצע חזרת הש"ץ ראה הרה"ק מראזוואדוב איזה אברך שיוצא לחוץ. ניגש אליו הרה"ק מראזוואדוב ואמר לו: 'דו הערס'ט נישט?! פערל פון מויל'! (אינך שומע? שומעים פנינים מפיו!). ויש לפרש בלשון קדשו, כי יש כוונות של שמוה"ק מיוחדים לכוין בעת מוסף של שב"ק והם מכונים 'מרגלאין' (מרגליות), ועל כך אמר הרה"ק מראזוואדוב ששומעים 'פנינים' אלו מתגלגלים בפיו.

- הרה"ק מבלאזוב היה לו בכל יום שיעור קבוע של שעות ארוכות לפני התפלה בשעות של לפנות בוקר, וסיפר כ"ק רבינו זי"ע שהיה חתן בנו הרה"ק מריבאטיטש, אשר הרה"ק מבלאזוב לא היה נוהג לאכול מאכלי בשר בליל שב"ק של ימות הקיץ, כי היה נחוץ לו לשתות את ה'קאווע' עם חלב בעת לימודו לפנות בוקר. והנה חתונתו של כ"ק רבינו עם נכדת הרה"ק מבלאזוב היתה בימי הקיץ בערב שב"ק פרשת בהעלותך, והיה זמן כניסת שב"ק מאוחר מאד, ועד שנגמרה סעודת ליל שב"ק - סעודת הנישואין - כבר היתה השעה מאוחרת מאד. ובכל זאת סיפר כ"ק רבינו, כי הוא זוכר שבשעה שתים לפנות בוקר כבר ישב חו"ז מבלאזוב בפיאות רטובות, והתחיל ללמוד את שיעוריו של לפני התפלה.

- היה נוהג להכין את ה'קאווע' בשעת ברכת התורה, והיה זה נראה מעשה תמוה ו'בעל הבית'יש', אכן כידוע היה מסתיר בכל מעשיו כוונות נסתרות ונעלות. ולעת זקנותו ראו להדיא שהוא 'ענין' גדול אצלו, כי כאשר שכב חלוש על מטתו בהיותו על ערש דוי, והגיע לומר את ברכות התורה, ציוה לגבאי שיביא לפניו 'קאווע' וחלב, והכין את ה'קאווע' עם גודל חולשתו בשעת ברכות התורה, וראו להדיא כי היה לו בזה ענין גדול, ומי יעמוד בסודו.

- בצעירותו היה מתקשה מאד בפרנסה, פעם אחת הלכה הרבנית מבלאזוב אל הקצב לקנות בשר, אבל כבר היו חייבים לו כסף, והוא היה גבר אלים ופחות דרגא, ובהגיע הרבנית לפניו תפס ב'שטערן טיכל' (מטפחת ראש) שהיה על ראשה שהיו משובצים בה כמה אבני חן, בטענתו שהם חייבים לו כסף. כמובן שדבר זה היה בזיון נורא להרבנית, וחזרה לביתה בצער רב. באותו יום נכנסה לפני בעלה הק' והתאוננה לפניו על כך שאינה סובלת עוד את העניות הגדולה שלהם. אמר לה הרה"ק מבלאזוב כי אם תעבור זאת באהבה יחד עמו ולא תתמרמר עוד, הרי הוא מבטיח לה מחצית משכרו בעולם הבא. כמובן שמאותו היום והלאה קיבלה את הכל באהבה, וקיימה את הבטחתה. אחר הרבה שנים בהיות הרבנית על ערש דוי לפני פיטרתה, ביקשה שיבא בעלה הק', ושאלה אותו 'געדענקס'ט נאך'? (האם אתה זוכר עדיין?) דהיינו את אות ההבטחה, ענה הרה"ק: 'יא איך געדענק' (כן אני זוכר), וכמה ימים אחר כך נפטרה הרבנית לבית עולמה. אחר זמן קצר פתאום פנה אל הגבאי והתבטא ואמר: 'מיט די הבטחה איז זי דורך געגאנגען אלא מעברים אָן קיין שום שטערונג, מיט די הבטחה איז זי אנגעקומען זייער ווייט' (היא עברה עם ההבטחה ההיא את כל המעברים ללא שום מונע ומעכב, עם זו ההבטחה הגיעה רחוק מאד).

>>> המשך מעמ' הקודם

מען זאל דיר געבן הצלחות אין עבודת ה'! דו ביסט נישט ווערד אז מען זאל דיר געבן 'מוחין' און העכערע זאכן, וויבאלד דו אליינס ווארפסט עס אוועק ווען עס קומט דיר אונטער א נארישער כעס!". און דערפאר איז כעס אזוי הארב אין 'פנימיות התורה', ווייל פנימיות התורה זוכט כסדר 'מוחין' און 'ישוב הדעת' - וואס דאס זענען כלים פאר דער נשמה, און אויב דער מענטש קען באשטיין צו פארלירן אלעס צוליב זיין כעס - וועט מען אים צונעמען זיין נשמה, וויבאלד עס איז נישט חשוב ביי אים.

דער עובד ה' איז מוותר, נישט אלס 'בטלן' - ער וויל פשוט נישט דערלייגן זיין ישוב הדעת

מען זעט אסאך מאל ביי ערליכע אידן, וואס זיי זענען זייער נאכגיביג ווען עס קומט צו 'בעלי מחלוקת'. זיי זענען מוותר אויף אלע זייערע רעכטן, און לאזן יענעם געווינען דעם מחלוקת, אבי נישט אנצוהייבן קיין געפעכט מיט זיי; ווי למשל: א מתפלל אין בית המדרש - וועלכער איז אויך א שטיקל 'עזות פנים' - קומט צום רב, און זאגט אים: "מען מוז מיר געבן די עליה...". דער רב ווייסט ביי זיך, אז יענעם קומט זיך בכלל נישט קיין עליה, און עס איז בכלל נישט קיין יושר פון יענעם עס צו פארלאנגען, אבער וויבאלד דער רב איז אן ערליכער איד - וועט ער אים עס נאכגעבן! נישט ווייל ער איז א 'בטלן' און קען זיך נישט קריגן - נאר ווייל ער איז א שטיק 'ישוב הדעת' און ער וויל עס נישט פארלירן דורך כעס און מחלוקת! יענער 'עזות פנים' קען זיך קריגן מיטן רב, ווייל ער האט גארנישט וואס צו פארלירן... פארקערט, ער לעבט גאר פון מחלוקת! דאס לעבן איז אים צו לאנגוויליג, עס גייט דורך איין טאג און נאך א טאג, און עס געשעהט נישט גארנישט עקסטער... דעריבער מאכט ער א שטיקל מחלוקת, און דאס מאכט אים דאס לעבן אביסל פרייליך און לעבעדיג! אבער **דער רב וויל האבן א ישוב הדעת ביים דאווענען, ער וויל זיך יעצט אריינטון אין א שווערע סוגיא, און מחלוקת נעמט אים ארויס פון די כלים. דעריבער וועט אים דער רב צען מאל נאכגעבן שלא ביושר**, וויבאלד ער קען נישט סובל זיין קיין מחלוקת.

געוויסע צדיקים האבן נישט געקענט פירן קיין מחלוקת אפילו לשם שמים

עס זענען געווען געוויסע צדיקים וואס אפילו ווען האט זיך גערעדט פון א 'מחלוקת לשם שמים' - וואס מען דארף טאקע פירן א מחלוקת מיט יענעם - האבן זיי געהאלטן אז דאס איז נישט זייער עבודה, און זיי האבן דאס איבערגעגעבן פאר אנדערע צו טון; ענליך צו דאס וואס די ספרים זאגן (אגרא דכלה פרשת ויקהל), אז שבת טאר מען נישט ווערן אין כעס אפילו אויף עוברי עבירה, ווייל עס נעמט אוועק פון דער שמחה פון שבת. די **צדיקים זענען געווען 'בחינת שבת' א גאנצע וואך, דעריבער האבן זיי געשפירט אז זיי קענען נישט ווערן אין כעס - אפילו לשם שמים, ווייל עס וועט זיי שטערן אין עבודת ה'! זיי וועלן נישט קענען דאווענען און לערנען! זיי וועלן ווערן 'אויס מענטש'!** ווייל א צדיק היט זיך זייער, נישט צו קומען צו א מצב פון 'חלישות הדעת' וכדומה - וואס וועט אים ארויסנעמען פונעם דבקות! א צדיק זוכט אלעמאל מנוחת הנפש!

דער עובד ה' זוכט אויסצומיידן מחלוקת פאר יעדן פרייז

כלל הדברים: דער וואס **ער לויפט מיט גרויס חשק צו יעדע מחלוקת - כאילו עס איז נישטא קיין אנדערע מצוה אויף דער וועלט - איז א סימן אז 'ישוב הדעת' איז ביי אים נישט חשוב! און אויב אזוי, איז ער טאקע נישט ווערד צו באקומען ישוב הדעת** און גדלות המוחין, און ווער רעדט נאך פון דבקות און השגות. ווידעראום, אן עובד ה' שטייט ווייט פון מחלוקת און כעס, ווייל דאס איז פשוט א גרויסע מניעה פאר זיין גאנצע עבודה! עס נעמט אים צו דעם ישוב הדעת און מנוחת הנפש! און אפילו אויב עס מאכט זיך אמאל א מחלוקת לשם שמים וואס ער האט ממש נישט קיין ברירה, ער מוז עס טון - טוט ער עס בלית ברירה! אבער ער זוכט אלע מיטלען וויפיל מען קען ממעט זיין דערין און עס מסדר זיין בדרכי נועם. און אין דעם זכות גיבט מען אים צו פון הימל נאך און נאך ישוב הדעת און מנוחת הנפש אויף עבודת ה'.

ישר 718.484.2189

מערכת השיעורים
בארה"ב: 718.536.2347
בארה"ק: 072-3323310

כל הזכויות שמורות
למכון תולדות יהודה סטיטשין
אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

לקבל הגליון מדי שבוע במייל,
לסדר מוקד הפצה, ולתרומות:
gilyondoeihu@gmail.com - Tel. 347.662.3229